

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°34/10
v Luxemburgu 15. apríla 2010

Rozsudok vo veci C-518/08
Fundación Gala-Salvador Dalí a Visual Entidad de Gestión de Artistas
Plásticos (VEGAP)/Société des auteurs dans les arts graphiques et
plastiques (ADAGP) a i.

Členské štáty si môžu vymedziť kategórie osôb, v prospech ktorých sa môže stanoviť právo na odmenu z ďalšieho predaja po smrti umelca

Vnútroštátny súd však v danej veci musí náležite zohľadniť príslušné pravidlá s cieľom určiť vnútroštátny právny poriadok, ktorým sa bude riadiť dedenie práva Salvadora Dalího na odmenu z ďalšieho predaja, a teda aj určenie skutočného nástupcu tohto práva

Smernica 2001/84/ES¹ zavádza obligatórne právo na odmenu z ďalšieho predaja v prospech autora umeleckého diela a po jeho smrti jeho právnym nástupcom. Právo na odmenu z ďalšieho predaja je jedným z práv duševného vlastníctva, ktoré umožňuje autorovi a jeho právnym nástupcom získavať podiel z predajnej ceny zaplatenej za každý ďalší predaj jeho diela po jeho prvom prevode. Toto právo patrí autorovi počas jeho života a jeho právnym nástupcom 70 rokov po smrti umelca.

Francúzske právne predpisy obmedzujú toto právo na odmenu z ďalšieho predaja po smrti umelca len v prospech zákonných dedičov, s vylúčením dedičov zo závetu. Toto právo teda umelec nemôže odkázať prostredníctvom závetu.

Maliar Salvador Dalí zomrel 23. januára 1989 v Španielsku, pričom po sebe zanechal päť zákonných dedičov, ktorí boli jeho rodinnými príslušníkmi. Pokiaľ ide o jeho práva duševného vlastníctva, závetom ustanovil Španielsko za univerzálneho dediča svojich práv. Tieto práva spravuje Fundación Gala-Salvador Dalí, nadácia, ktorá bola založená podľa španielskeho práva v roku 1983 z maliarovej iniciatívy.

V roku 1997 Fundación Gala-Salvador Dalí zverila VEGAP, spoločnosti podľa španielskeho práva, výlučné celosvetové zastúpenie kolektívnej správy a výkonu autorských práv na diela Salvadora Dalího. VEGAP je zmluvne spojená so svojím partnerom ADAGP vo Francúzsku, ktorý je poverený správou autorských práv na diela Salvadora Dalího na francúzskom území.

Od uvedeného dátumu ADAGP vyberal vo Francúzsku poplatky za používanie diela Salvadora Dalího, ktoré boli s výnimkou práva na odmenu z ďalšieho predaja postúpené prostredníctvom VEGAP na Fundación Gala-Salvador Dalí. Podľa francúzskych právnych predpisov ADAGP vyplatil sumy vyplývajúce z práva na odmenu z ďalšieho predaja priamo dedičom Salvadora Dalího.

Keďže sa Fundación Gala-Salvador Dalí a VEGAP domnievali, že podľa závetu Salvadora Dalího a španielskeho práva sa im mali vyplatiť poplatky z práva na odmenu z ďalšieho predaja, ktoré boli vyberané z dražobných predajov umelcových diel vo Francúzsku, podali proti ADAGP žalobu o zaplatenie súm zodpovedajúcim týmto poplatkom na tribunal de grande instance de Paris. V rámci tohto sporu sa francúzsky súd obrátil na Súdny dvor s otázkou, či smernica 2001/84 bráni vnútroštátnemu právnemu predpisu, ktorý vyhradzuje právo na odmenu z ďalšieho predaja len zákonným dedičom umelca, s vylúčením závetných dedičov.

¹ Smernica 2001/84/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. septembra 2001 o práve ďalšieho predaja v prospech autora pôvodného umeleckého diela (Ú. v. ES L 272, s. 32; Mim. vyd. 17/001, s. 240).

Vo svojom rozsudku **Súdny dvor rozhodol, že z hľadiska cieľov sledovaných smernicou 2001/84 sú členské štáty oprávnené uskutočniť vlastnú legislatívnu voľbu na určenie kategórie osôb, v prospech ktorých sa môže stanoviť právo na odmenu z ďalšieho predaja po smrti autora umeleckého diela.**

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že prijatím smernice 2001/84 sa sleduje dvojaký cieľ. Na jednej strane sa snaží zabezpečiť autorom grafických a výtvarných umeleckých diel podiel na ekonomickom úspechu ich umeleckých diel. Na druhej strane má za cieľ ukončiť narušenie hospodárskej súťaže na trhu s umeleckými dielami, pretože platba poplatkov za právo na odmenu z ďalšieho predaja v niektorých členských štátoch môže viesť k presunu predajov umeleckých diel do členských štátov, kde sa toto právo neuplatňuje.

Pokiaľ ide o prvý cieľ, ktorý zabezpečuje určitú úroveň odmeňovania umelcov, Súdny dvor uviedol, že sa nezdá, že jeho uskutočnenie by bolo nejakým spôsobom ohrozené tým, že právo na odmenu z ďalšieho predaja po smrti umelca prechádza len na niektoré subjekty s vylúčením ostatných subjektov.

Pokiaľ ide o druhý cieľ, Súdny dvor spresňuje, že úmyslom zákonodarcu Únie bolo napraviť situáciu, keď predaje umeleckých diel boli sústredené do členských štátov, v ktorých sa právo na odmenu z ďalšieho predaja neuplatňovalo, alebo jeho sadzba bola nižšia, než sadzba platná v iných členských štátoch, a to na úkor aukčných domov alebo iných obchodníkov s umeleckými dielami usadených na území týchto iných členských štátov. Hoci bolo nevyhnutné stanoviť harmonizáciu týkajúcu sa umeleckých diel a predajov, na ktoré sa vzťahuje právo na odmenu z ďalšieho predaja, ako aj základu poplatku a jeho sadzby, Súdny dvor usúdil, že aproximácia sledovaná smernicou sa obmedzuje na vnútroštátne ustanovenia, ktoré majú najpriamejší dosah na fungovanie vnútorného trhu. V dôsledku toho nie je potrebné odstrániť rozdiely medzi národnými legislatívami, ktoré nie sú spôsobilé ovplyvniť fungovanie vnútorného trhu a tvoria súčasť právnych predpisov, ktoré určujú kategórie osôb, v prospech ktorých sa môže stanoviť právo na odmenu z ďalšieho predaja po smrti autora umeleckého diela.

Okrem toho v prospech tejto analýzy podľa Súdneho dvora svedčí skutočnosť, z ktorej vyplýva, že hoci úmyslom zákonodarcu Únie bolo, aby právni nástupcovia autora po jeho smrti plne požívali výhody z práva na ďalší predaj, napriek tomu v súlade so zásadou subsidiarity ponecháva na každom z členských štátov, aby si vymedzil kategórie osôb, ktoré môžu byť v jeho právnom poriadku kvalifikované ako právni nástupcovia.

Súdny dvor však spresňuje, že na určenie vnútroštátneho právneho poriadku, ktorým sa bude riadiť dedenie práva Salvadora Dalího na odmenu z ďalšieho predaja, a v dôsledku toho určenie skutočného nástupcu tohto práva, musí vnútroštátny súd pri aplikácii vnútroštátnych ustanovení náležite zohľadniť príslušné pravidlá, ktoré riešia kolíziu právnych predpisov v dedičských veciach.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499